

Bryssel 5.12.2018
C(2018) 8111 final

KOMISSION SUOSITUS,

annettu 5.12.2018,

euron kansainvälisestä asemasta energia-alalla

{SWD(2018) 483 final}

KOMISSIION SUOSITUS,

annettu 5.12.2018,

euron kansainvälisestä asemasta energia-alalla

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 292 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euro on vakaa, luotettava ja maailmanlaajuisesti tunnustettu valuutta, joka on laajalti hyväksytty kansainvälisissä maksuissa. Kansainvälisten liiketoimien arvosta noin 36 prosenttia laskutettiin tai selvitettiin euroina vuonna 2017. Euron osuus ulkomaisten keskuspankkien kansainvälisistä varannoista on noin 20 prosenttia. Tämä on enemmän kuin euroalueen osuus koko maailman bruttokansantuotteesta (BKT).
- (2) Energiahyödykkeet, erityisesti raakaöljy, ovat myydyimpiä raaka-aineita EU:ssa ja muualla maailmassa. Vuosittain Euroopan energiamarkkinoilla kaupatut määrät ovat yli 40 biljoonaa euroa. Öljyyn, kaasuun ja muihin energiahyödykkeisiin liittyvistä yhteenlasketuista liiketoimista yli 90 prosenttia toteutetaan muina valuuttoina kuin euroina.
- (3) EU on maailman suurin energiantuoja, ja se tuo yli puolet kuluttamastaan energiasta. Eurooppa tuo noin 90 prosenttia tarvitsemastaan öljystä ja noin 70 prosenttia tarvitsemastaan kaasusta.
- (4) Viimeisten viiden vuoden aikana EU:n ulkoinen energialasku oli keskimäärin 300 miljardia euroa vuodessa. Suurin osa EU:n energiatuonnin perustana olevista pitkän aikavälin sopimuksista (arviolta 80–90 %) ei ole euromääräisiä. Valtaosa EU:n energiantuonnista on peräisin Venäjältä (noin 34 %), Lähi-idästä ja Afrikasta (noin 33 % yhteensä) ja Norjasta (noin 20 %, karkeasti ottaen puolet öljyä ja puolet kaasua; kaasu toimitetaan euromääräisten sopimusten perusteella).
- (5) Jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden energiasuhteet perustuvat usein hallitustenvälisiin sopimuksiin, joista monet liittyvät öljyn ja kaasun ostoihin. Tällaiset sopimukset tarjoavat puitteet, poliittisen tuen ja oikeusvarmuuden eurooppalaisille yrityksille, jotka neuvottelevat kolmansien maiden energiantoimittajien kanssa kaupallisista sopimuksista.
- (6) Jäsenvaltiot pitävät öljyvarastodirektiivin (2009/119/EY) nojalla yllä raakaöljy- ja/tai öljytuotevarastoja. Varastointivelvoitteen täyttämiseksi ne ovat riippuvaisia keskusvarastointiyksiköistä ('Central Stockholding Entities') ja velvoitetuista talouden toimijoista, jotka hankkivat, ylläpitävät, hallinnoivat ja myyvät öljyn varmuusvarastoja sekä erityisvarastoja.
- (7) Öljytoimitusten viitearvoina käytetään hintaraportteja laativien yhteisöjen raakaöljyn hintavertailuarvoja. Ne toimivat perustana olevana viitearvona myös muille energiahyödykkeille, kuten maakaasulle, sekä raakaöljyä tai öljytuotteita koskeville johdetuille rahoitusvälineille. Euromääräisiä raakaöljyn hintavertailuarvoja ei nykyisellään ole.

- (8) Eurooppaan on syntynyt useita kaasukaupan keskuksia, joissa käydään kauppaa euromääräisillä kaasutuotteilla. Vaikka niiden sopimusten osuus, joiden hinnat perustuvat kaasukaupan keskuksiin, on kasvussa, useat toimitussopimukset perustuvat kokonaan tai osittain öljyindeksoituihin sopimuksiin, jotka eivät ole euromääräisiä. Kaasukaupan keskuksissa kaupankäynnin kohteena olevat määrät ovat kehittyneillä kaasumarkkinoilla suurempia kuin tosiasiallisesti kulutetut määrät.
- (9) Rahoituspalveluja tarjoavat yritykset ovat tärkeässä asemassa, kun ne tarjoavat hankkeiden toteuttajille mahdollisuuksia käyttää pääoma-, vakuutus- ja riskinhallintavälineitä energian koko arvoketjussa.
- (10) Euron kansainvälisen aseman lujittaminen energiakaupan ja -investointien alalla niin, että samalla varmistetaan yleinen taloudellinen tehokkuus, auttaa saavuttamaan EU:n energiapolitiikan tavoitteet ja vähentää energiatoimitusten häiriöiden riskiä. Eurooppalaisten yritysten itsenäinen asema vahvistuu, minkä myötä ne voivat kansainvälisessä kaupassa suorittaa tai ottaa vastaan maksuja ja saada rahoitusta niin, että niiden riski joutua kolmansien maiden oikeudenkäyttöalueiden oikeustoimien kohteeksi pienenee.
- (11) Tässä komission suosituksessa annetaan suuntaa-antavaa ohjeistusta siitä, miten euro saataisiin laajempaan käyttöön energia-alalla ottaen huomioon edellä esitetyt erityisvaatimukset,

ON ANTANUT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

Euron laajempi käyttö energiaa koskevilla kansainvälisillä sopimuksilla ja ei-sitovilla välineillä

- (1) Jäsenvaltioiden olisi edistettävä euron laajempaa käyttöä suhteissa kolmansiin maihin energia-alalla, myös kahdensivuisissa ja monensivuisissa kansainvälisissä sopimuksissa tai ei-sitovilla välineillä, kuten yhteisymmärryspöytäkirjoissa.
- (2) Komissio kehottaa jäsenvaltioita sisällyttämään kolmansien maiden kanssa tehtäviin hallitustenvälisiin sopimuksiin komission laatiman vakiolausekkeen, joka koskee euron käyttöä oletusvaluuttana.
- (3) Komissio kiinnittää järjestelmällisesti jäsenvaltioiden huomion euron käyttöön osana lausuntoaan, jonka se esittää jäsenvaltioille energia-alalla tehtyjä jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisiä hallitustenvälisiä sopimuksia ja ei-sitovia välineitä koskevan tietojenvaihtomekanismin perustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen (EU) 2017/684 (hallitustenvälisiä sopimuksia koskeva päätös) 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi mahdollisuuksien mukaan noudatettava samanlaista lähestymistapaa energiaan liittyvissä ei-sitovilla välineillä.

Euron laajempi käyttö energiaan liittyvissä Euroopan markkinatoimijoiden liiketoimissa

- (4) Jäsenvaltioiden olisi kannustettava ja helpotettava euron laajempaa käyttöä eurooppalaisten markkinatoimijoiden energia-alan liiketoimissa.
- (5) Jäsenvaltioiden direktiivin 2009/119/EY nojalla perustamien keskusvarastointiyksiköiden sekä velvoitettujen talouden toimijoiden olisi lisättävä öljyn varmuusvarastojen sekä erityisvarastojen hankintaan, ylläpitoon, hallinnointiin ja myyntiin liittyvien europohjaisten sopimusten osuutta, mukaan lukien sopimukset, jotka koskevat kahdensivuisien sopimusten mukaisesti ylläpidettäviä varastoja tai sopimukseen perustuvia oikeuksia hankkia tiettyjä varastomääriä ("tiketit").

- (6) Euroopan energiamarkkinoiden toimijoiden olisi lisättävä energiaan liittyvien euromääräisten sopimusten osuutta.
- (7) Markkinatoimijoiden olisi helpotettava likvidien kaasukaupan keskusten syntymistä ja edistettävä niiden toimintaa EU:ssa siten, että perustana olevien ja johdettujen tuotteiden hinnat ilmoitettaisiin euromääräisinä, tukeakseen keskuksiin indeksoitujen hintojen laajempaa käyttöä ja tämän myötä tällaisten sopimusten euromääräisyyttä.
- (8) Hintaraportteja laativien yhteisöjen olisi helpotettava raakaöljyn euromääräisten hintavertailuarvojen käyttöönottoa.
- (9) Raaka-ainepörssien olisi helpotettava raakaöljyä ja jalostettuja tuotteita koskevien euromääräisten johdannaissopimusten kehittämistä.

Euron laajempi käyttö rahoituspalveluja tarjoavissa yrityksissä energiaan liittyvissä hankkeissa ja liiketoimissa

- (10) Jäsenvaltioiden ja rahoituspalveluja tarjoavien eurooppalaisten yritysten olisi kannustettava euron laajempaa käyttöä energiaan liittyvissä hankkeissa ja rahoitusliiketoimissa.

Seuranta

- (11) Jäsenvaltioiden olisi toimitettava komissiolle vuosittain kaikki saatavilla olevat yksityiskohtaiset tiedot tämän suosituksen täytäntöönpanosta.

Uudelleentarkastelu

- (12) Komissio tarkastelee tämän suosituksen täytäntöönpanoa kolmen vuoden kuluttua suosituksen hyväksymisestä ja arvioi lisätoimenpiteiden tarvetta ottaen huomioon jäsenvaltioiden toimittamat tiedot.

Osoitukset

- (13) Tämä suositus on osoitettu jäsenvaltioille, jäsenvaltioiden direktiivin 2009/119/EY nojalla perustamille keskusvarastointiyksiköille sekä velvoitetuille talouden toimijoille, Euroopan energiamarkkinoiden toimijoille, hintaraportteja laativille yhteisöille, raaka-ainepörssseille sekä rahoituspalveluja tarjoaville eurooppalaisille yrityksille.

Tehty Brysselissä 5.12.2018

*Komission puolesta
Valdis DOMBROVSKIS
Varapuheenjohtaja*